

Poláček & Partners

Monitoring envirolegislatívy a odpadov

MÁJ 2026

Najdôležitejšie legislatívne zmeny
a zaujímavé novinky

MONITORING / máj 2026

Pozrite si najdôležitejšie právne novinky z oblasti envirolegislatívy a odpadov za mesiac máj 2026.

Do akej miery môže štát obmedziť nakladanie s pozemkami v národných parkoch? Končí sa v rybárstve éra blokujúcich dohôd medzi vlastníkmi a užívateľmi? Ako ďaleko postúpia transpozičné zmeny v oblasti ovzdušia a priemyselných emisií? Dokáže Slovensko naplniť ambície v oblasti kritických surovín? A poučili sme sa z povodní natoľko, aby sme vedeli efektívnejšie riadiť budúce riziká?

Odpovede na tieto a ďalšie otázky Vám poskytne náš nový monitoring.

Prajeme pohodové a inšpiratívne čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. AKO SA ZMENILA LEGISLATÍVA?

Zmonitorovali sme za Vás všetky relevantné právne predpisy v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, EIA, IPKZ A ODPADY	
Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí	nie
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	nie
Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	nie
Vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov	nie
Vyhláška č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia	nie
Vyhláška č. 249/2023 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí	nie
Vyhláška č. 254/2023 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia	nie
Vyhláška č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona	nie

Poznámka: V našom legislatívnom monitoringu pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

V Zbierke zákonov SR neboli za mesiac máj 2026 publikované žiadne zmeny sledovaných právnych predpisov. Okrem toho by vás však mohli zaujímať aj naše ďalšie novinky.

2. ČO SA CHYSTÁ?

■ Pozemky pod zjazdovky a lanovky už ani na výnimku

V medzirezortnom pripomienkovom konaní sa nachádza návrh na zmenu zákona o ochrane prírody a krajiny. Návrh bol podaný v skrátrenom konaní.

Poláček & Partners

Navrhovaná novela § 62 zákona o ochrane prírody má sprísniť režim nakladania s pozemkami vo vlastníctve štátu v chránených územiach, pričom zásadne dopadá na pozemky využívané pre lyžiarsku infraštruktúru.

Popri rozšírení zákazu prevodu vlastníctva aj na zóny D národných parkov s druhým stupňom ochrany zavádza nový odsek 5, podľa ktorého sa existujúce výnimky umožňujúce prevod alebo zámenu pozemkov neuplatnia, ak ide o pozemky určené na prevádzku lyžiarskych zjazdoviek alebo zastavané lanovkami a lyžiarskymi vlekmí. Zatiaľ čo podľa platnej úpravy bolo možné za splnenia podmienok a so súhlasom ministerstva realizovať prevody aj pri pozemkoch funkčne spätých so stavbami, po novom sa táto možnosť pre uvedený typ infraštruktúry úplne vylučuje. Výsledkom je faktický zákaz privatizácie týchto pozemkov aj „cez výnimku“, čo posilňuje ochranu chránených území a ich štátne vlastníctvo, no súčasne obmedzuje možnosti rozvoja a vlastníckej stabilizácie lyžiarskych areálov.

Environmentálne-organizácie vyzývajú verejnosť, aby podpísala hromadnú pripomienku k návrhu. Návrh novely podľa nich v nedostatočnej miere ošetruje potenciálne riziká takýchto prevodov osobitne v kontexte aktuálnych návrhov zonácií národných parkov.

Aktuálne štádium môžete sledovať [TU](#).

■ **Dohoda o finančnom vyrovnaní v rybárstve možno končí**

Pripravila sa ďalšia novela zákona o rybárstve reagujúca na problémy praxe. Do národnej rady bol predložený návrh novelizačného zákona reagujúci na konflikty medzi vlastníckmi pozemkov pod vodnými plochami a doterajšími užívateľmi rybárskych revírov, v prípadoch, keď nový vlastník nedokáže zabezpečiť dohodu o finančnom vyrovnaní.

Takáto dohoda bola doteraz podmienkou pre získanie výkonu rybárskeho práva, pričom jej absencia v praxi viedla k situáciám, keď vlastník pozemkov nemohol efektívne vykonávať svoje práva, hoci doterajší užívateľ už nemal právny titul na ich užívanie. Novela preto túto podmienku systematicky odstraňuje – vypúšťa dohodu o finančnom vyrovnaní zo zákonných požiadaviek na výkon rybárskeho práva, ako aj zo samotných žiadostí o jeho priznanie či o osobitný režim podnikania na ostatných vodných plochách. Tým sa odstraňuje blokujúci prvok v konaniach a posilňuje postavenie vlastníkov, keďže štátne orgány budú môcť pružnejšie reagovať na situácie, v ktorých doterajší užívateľ nespĺňa zákonné podmienky a odmieta poskytovať súčinnosť.

Súčasne sa zavádza časové obmedzenie povolenia na výkon rybárskeho práva na podnikanie v osobitnom režime na päť rokov, čo má prispieť k pravidelnému prehodnocovaniu splnenia podmienok.

Navrhovaná úprava tak smeruje k odstráneniu právnej neistoty a k lepšiemu vyváženiu užívacích práv v prospech vlastníkov pozemkov.

Aktuálne štádium môžete sledovať [TU](#).

■ **Transpozičné zmeny v oblasti ovzdušia pokračujú**

Po marcovej predprípravnej fáze legislatívnych zmien v oblasti ochrany ovzdušia signalizujúcej rozsiahlejšiu transpozíciu novej európskej smernice a úpravy viacerých

vykonávacích predpisov, o ktorej sme už skôr v monitoringu informovali, rezort životného prostredia pokračuje v konkretizácii týchto krokov a zverejnil ďalšiu predbežnú informáciu.

Táto predbežná informácia sa týka novely vyhlášky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a predstavuje ďalší diel čiastočnej transpozície smernice (EÚ) 2024/1785, ktorou sa mení rámec pre priemyselné emisie a skládky odpadov.

Navrhované zmeny majú reflektovať nové európske požiadavky najmä pre spaľovacie zariadenia, spaľovne a spoluspaľovanie odpadov, ako aj pre chovy hospodárskych zvierat, pričom súčasťou má byť aj doplnenie kategorizácie zdrojov a rozšírenie zoznamu sledovaných znečisťujúcich látok v súlade s nariadením o oznamovaní environmentálnych údajov z priemyselných zariadení. Návrh bude reagovať aj na poznatky z aplikačnej praxe, ktoré si vyžadujú precizovanie existujúcich ustanovení, a zapadá do širšieho legislatívneho balíka zmien smerujúcich k sprísneniu a zefektívneniu regulácie emisií v súlade s európskymi štandardmi, ktoré musí Slovensko implementovať do 1. júla 2026.

Predbežná informácia je dostupná [TU](#).

■ **Akčný plán kritických surovín má posunúť prieskum do realizačnej fázy**

V nadväznosti na schválený Národný program prieskumu kritických nerastných surovín bol pripravený návrh prvého Akčného plánu na roky 2026 – 2030, ktorý predstavuje kľúčový implementačný nástroj pre postupné napĺňanie strategických cieľov Slovenska v tejto oblasti. Dokument reaguje aj na požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1252 a sústreďuje sa na realizáciu vybraných siedmich cieľov z celkového počtu 29, pričom zohľadňuje aktuálne kapacity a prioritu zabezpečenia surovínovej bezpečnosti.

Akčný plán konkretizuje jednotlivé opatrenia vrátane ich časového harmonogramu, finančného zabezpečenia a zodpovedností, čím vytvára rámec pre systematický geologický prieskum a zhodnocovanie ložísk kritických surovín na území Slovenska.

Ťažisko aktivít spočíva v realizácii geologických úloh od základného výskumu až po ložiskový prieskum, vrátane tvorby databáz a máp ložísk, výskumu ťažobných odpadov ako potenciálneho zdroja surovín či zavedenia medzinárodnej klasifikácie zásob UNFC (tzv. Rámcová klasifikácia zdrojov OSN).

Pripravený materiál bude predmetom rokovania vlády.

Aktuálne štádium môžete sledovať [TU](#).

■ **Povodne v roku 2025 pod drobnohľadom: príčiny, škody aj riešenia**

Do pripomienkového konania sa predložil materiál z dielne Ministerstva životného prostredia a Ministerstva vnútra SR - *Správa o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období od júla do konca decembra 2025*.

Materiál vychádza zo správ orgánov vykonávajúcich ochranu pred povodňami a Slovenského hydrometeorologického ústavu. Posudzované sú povodňové situácie, ktoré nastali v druhej polovici roku 2025.

Správa o obsahu povodní sa skladá z posudzovania ich príčin, z analýzy zistených nedostatkov a z návrhov konkrétnych opatrení na ich odstránenie a ďalej z vynaložených výdavkov, či z vyhodnotenia náhrad a škôd.

Pripravovaný materiál bol predmetom rokovania vlády.

Aktuálne štádium môžete sledovať [TU](#).

3. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

■ Investičné projekty v kontexte ochrany životného prostredia

Výstavba zjazdovky v Demänovskej doline, ktorá v minulosti prešla procesom EIA narazila na novú environmentálnu prekážku v podobe novoobjaveného prírodného plieska, ktoré sa nachádza priamo v trase plánovanej trate. O ďalšom postupe má rozhodnúť príslušný okresný úrad, ktorý bude posudzovať, akým spôsobom zohľadniť novoidentifikovanú environmentálnu hodnotu v rámci už povolenej stavby.

Ministerstvo životného prostredia SR zrušilo **prieskumné územie Trojarová v Malých Karpatoch**, čím zastavilo prieskum antimónu a zlata. Rozhodnutie odôvodnilo prevahou verejného záujmu na ochrane životného prostredia a zdravia obyvateľov nad záujmami investora, najmä vzhľadom na lokalitu v CHKO a blízkosť územia európskeho významu.

Zámer **vybudovať lokálnu zoológickú záhradu v Lužiankach** bol predložený do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA), ktorý bude rozhodujúci pre jeho ďalšie povoľovanie. Projekt počíta s postupnou revitalizáciou brownfieldu bývalého poľnohospodárskeho areálu v troch etapách do roku 2030. Z environmentálno-legislatívneho hľadiska bude kľúčové najmä posúdenie vplyvov na využitie územia, dopravu, hluk a nakladanie s vodami a odpadmi, ako aj splnenie špecifických požiadaviek na prevádzku zariadení s chovom zvierat.

Zámer výstavby **zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadu v Hontianskych Tesároch** pokračuje v procese EIA podaním odvolania investora proti nesúhlasnému záverečnému stanovisku. Investor napáda zákonnosť rozhodnutia a domáha sa jeho zmeny, zatiaľ čo rezort svoje stanovisko opiera o identifikované environmentálne a zdravotné riziká, ako aj o nevhodnosť umiestnenia v blízkosti kúpeľného územia.

Proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) pre **rýchlostnú cestu R2 Zvolen západ – Zvolen východ** bol ukončený potvrdením prvostupňového rozhodnutia v rozkladovom konaní. Minister životného prostredia sa stotožnil s odporúčaním rozkladovej komisie a zamietol podané rozklady ako nedôvodné, čím sa záverečné stanovisko stalo právoplatným. Rozhodnutie obsahuje rozsiahly súbor viac ako 150 podmienok a technických opatrení zameraných na minimalizáciu vplyvov stavby na životné prostredie vrátane ochrany vodných zdrojov.

Úprava toku Štiavnica v Dudinciach predstavuje príklad posunu od technických zásahov k prírode blízky opatreniam vo vodnom hospodárstve. Projekt, financovaný z Plánu obnovy, smeruje k obnove prirodzenejších funkcií rieky, zlepšeniu zadržovania vody v území a zvýšeniu odolnosti voči extrémnym hydrologickým javom. Projekt realizovaný Slovenským vodohospodárskym podnikom vznikol v dialógu s miestnymi kúpeľmi, ktoré sa aktívne

zapájali do prípravy riešení. Spolupráca so samosprávou a kúpeľmi umožňuje lepšie nastaviť opatrenia tak, aby plnili nielen ekologické funkcie, ale aj podporovali ekonomické a rekreačné využitie územia bez ohrozenia jeho prírodných hodnôt.

■ **Sanácie environmentálnych záťaží: medzi odstraňovaním rizík a novým prístupom k územiám**

Sanácia **gudrónovej lagúny v Dubovej** bola ukončená odčerpaním a vyčistením približne 660 000 litrov kontaminovaných vôd, pričom projekt prebiehal pod prísny monitoringom a umožnil bezpečné spracovanie odpadu v čistiarni odpadových vôd. Ide o konkrétny príklad realizácie opatrení štátu na znižovanie environmentálnych rizík historických záťaží.

V prípade **odkalisiek pri bani Cigel'** sa naopak presadzuje odlišný prístup – namiesto ich odstránenia sa navrhuje ich zachovanie a začlenenie do prírodného prostredia. Dôvodom je vznik hodnotných biotopov s výskytom chránených druhov, pričom riešenie dopĺňa aj návrh ich ekologického a čiastočne energetického využitia.

Paralelne ministerstvo spustilo nový medzinárodný tender na sanáciu **gudrónových jám v Predajnej** s odhadovanými nákladmi 54,5 milióna eur. Projekt počíta s kombináciou odťaženia a energetického zhodnotenia odpadu a predstavuje jeden z najvýznamnejších pripravovaných zásahov do environmentálnych záťaží na Slovensku s dôrazom na využitie európskych zdrojov a odborných kapacít.

■ **Zonácia národných parkov pod tlakom európskych pravidiel aj domácej politiky**

Diskusia o pripravovaných zonáciách národných parkov sa vyostruje na viacerých úrovniach, pričom sa prelínajú environmentálne, právne aj politické aspekty. Podľa opozície Európska komisia upozorňuje na možné porušenie európskej legislatívy, najmä smerníc o strategickom environmentálnom posudzovaní a ochrane biotopov, ak by sa v rámci zonácie vytvárali nové rozvojové plochy pre turistickú infraštruktúru bez riadneho posúdenia vplyvov. Otvorená zostáva aj otázka vplyvu na plnenie míľnikov Plánu obnovy.

Na úrovni štátu sa zdôrazňuje potreba odborného dialógu a zosúladenia zonácie s vedeckými poznatkami, európskymi požiadavkami a záujmami vlastníkov území. Kľúčovou témou je aj zabezpečenie kompenzácií pre vlastníkov pozemkov a dôraz na metodicky správne určenie zón ochrany, vrátane ochrany biotopov a starých lesov.

Zároveň sa do diskusie premieta aj vnútropolitické napätie – kritika zaznieva nielen zo strany opozície, ale aj z koaličného prostredia, ktoré poukazuje na nedostatočné zapracovanie pripomienok a riziká pre regióny. Proces zonácie tak zostáva otvorený, pričom jeho ďalší vývoj bude závisieť od výsledkov rokovaní na národnej aj európskej úrovni a od schopnosti nájsť právne aj spoločensky udržateľné riešenie.

■ **Lužný les vo Vlčom hrdle zostáva predmetom územného sporu**

Ochrana lužného lesa v lokalite Vlčie hrdlo – Micherov les v Bratislave sa dostáva do roviny inštitucionálneho konfliktu. Hlavné mesto požaduje zmenu územného plánu tak, aby sa

územiu prinavrátila funkcia lesa a krajinej zelene, pričom poukazuje na potrebu ochrany mokradí a ekologických hodnôt lokality.

Kľúčovým problémom je nesúlad medzi rezortmi – hoci Ministerstvo životného prostredia s ochranou územia zásadne problém nemá, Ministerstvo dopravy trvá na zachovaní územnej rezervy pre plánovaný zámer Harbour Park, čo potvrdil aj Úrad pre územné plánovanie a výstavbu záväzným rozhodnutím.

Mesto preto iniciuje ďalšie rokovania s cieľom dosiahnuť zmenu postoja rezortu dopravy, čo by umožnilo opätovne otvoriť proces zmeny územného plánu ako jedinú zákonnú cestu k zachovaniu územia v jeho súčasnej podobe.

■ **Africký mor ošípaných aktivoval mimoriadne opatrenia a sanáciu územia**

Výskyt afrického moru ošípaných v komerčnom chove v obci Lovča viedol k vyhláseniu mimoriadnej situácie a prijatiu rozsiahlych veterinárnych a sanačných opatrení na území okresu Žiar nad Hronom. V rámci reakcie na nákazu bola vykonaná depopulácia chovu a následne sanačné práce zahŕňajúce dezinfekciu priestorov, likvidáciu biologického materiálu, úpravy objektov a aplikáciu dezinfekčných postrekov vrátane využitia dronov.

Z environmentálno-legislatívneho hľadiska ide o implementáciu krízových opatrení na ochranu zdravia zvierat a prevenciu šírenia nákazy. Prípud ilustruje prepojenie veterinárnych predpisov, krízového riadenia a environmentálnych požiadaviek, pričom súčasťou je aj monitoring a kontrola zásahov s cieľom minimalizovať riziká pre obyvateľstvo a okolité prostredie.

■ **Klimatické extrémny posilňujú tlak na adaptáciu v Európe aj na Slovensku**

Najnovšia správa Európskej environmentálnej agentúry potvrdzuje, že dôsledky klimatických zmien už výrazne ovplyvňujú každodenný život Európanov, pričom dominantným problémom sú vlny horúčav, nedostatok vody a rastúce riziko požiarov či šírenia škodcov. Viac ako 80 % obyvateľov zažilo v posledných rokoch aspoň jeden z týchto javov, pričom najzraniteľnejšie sú regióny južnej a stredovýchodnej Európy a sociálne slabšie skupiny obyvateľstva. Napriek tomu významná časť domácností stále nemá zavedené ani základné adaptačné opatrenia.

Na národnej úrovni sa potreba adaptácie premieta aj do diskusie o Stratégii adaptácie SR na zmenu klímy, kde samosprávy upozorňujú na nedostatočné nástroje a podporu pre praktickú implementáciu opatrení. Mestá zdôrazňujú potrebu financií, metodických usmernení a silnejšieho prepojenia klimatickej politiky s územným plánovaním, keďže práve lokálne rozhodnutia zásadne ovplyvňujú odolnosť území voči klimatickým extrémom.

Aktuálna situácia na Slovensku zároveň potvrdzuje zhoršujúce sa klimatické podmienky – podľa SHMÚ zasahuje sucho rôznej intenzity až dve tretiny územia, pričom lokálne dosahuje extrémne hodnoty a výrazný deficit pôdnej vlahy. Vývoj zdôrazňuje naliehavosť adaptačných opatrení, najmä v oblasti hospodárenia s vodou, ochrany krajiny a posilnenia odolnosti infraštruktúry aj obyvateľstva.

Poláček & Partners

Monitoring pre vás pripravili:

Daniel Melicher

ADVOKÁTSKY KONCIPIENT

Tomáš Siskovič

SENIORNÝ ADVOKÁT

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu envirolegislatívy a odpadov nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahradzujú právnu službu v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. a nezodpovedajú za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu envirolegislatívy a odpadov. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.

Ľudsky, k veci, plní energie.

[Prejsť na web](#)